

Bazilika

Sedembolestnej

Drahí priatelia Národnej svätyne, milí bratia a sestry!

Vstupujeme do poslednej časti adventného obdobia. Prakticky nás od slávnosti Narodenia Pána delí už len niekoľko dní. Tieto dni majú byť už bezprostrednou prípravou na Vianoce. Opäť si pripomenieme príchod vteleného Božieho slova, ktoré do ľudských dejín vstúpilo v podobe bezbranného dieťaťa. Akú nesmier-

ne dôležitú úlohu zohráva v Božom pláne práve toto uponíženie sa predvečného Syna, ktorý sa v ničom nechcel líšiť od nás ľudí. V ničom, ani len v spôsobe príchodu na tento náš svet. Svoju veľmi dôležitú úlohu v tom zohráva aj Miriam. Pokorná dievčina z Nazareta, ktorá dokázala Bohu povedať svoje „fiat“ so všetkým, čo k tomu patrí. Toto všetko len potvrdzuje, akí sme my ľudia pre nášho Stvoriteľa dôležití a ako veľmi mu záleží na našom večnom živote v Božom kráľovstve.

Na mnohých miestach Slovenska sa aj dnes udržiava tradícia putovania Svätej rodiny po domácnostiach. Sväté písmo nám pripomína, že táto dvojica hrdinov viery to vôbec nemala jednoduché. Hoci prichádzajú do mesta, z ktorého pochádzam Jozefov rod, nemajú miesto, kde by mohli skloniť hlavu. Opäť raz príchod Ježiša na tento svet musel čeliť úplne ľudským problémom. Jedného dňa som sa na internete pokúšal nájsť obraz, ktorý poznám ešte z detstva, keď sa aj dom mojej starej mamy stával na jeden adventný večer útočiskom pre Svätú rodinu. Vtedy som natrafil na síce iný obraz, ale o to zaujímavejší.

pokračovanie na str. 2

Antonio Veneziano: Madonna del Parto

Obráz nesie názov „Madonna del Parto“ a jeho autorom je taliansky renesančný maliar Antonio Veneziano. Namalovaný bol ešte niekedy v druhej polovici 14. storočia. Renesancia, ktorá sa v tomto období dostávala do popredia, kládla dôraz na človeka, na ľudský rozum, na ľudské poznanie a pozemský život. Vyznačovala sa veľkým realizmom. V maliarstve sa celý čas udržuje náboženská tematika, ale aj tá sa však stáva iba prostriedkom ako zobrazit reálny život. Veneziano si v tomto prípade vyberá populárny motív Madony. Umelec sa však vynašiel a nezobrazil Máriu tak, ako ju môžeme vidieť na iných obrazoch, freskách či ikonách. Je iná, nová, oveľa ľudskejšia. Autor v tomto obraze spojil akoby dva motívy. Panna Mária na tomto diele na prvý pohľad pripomína vtedy už známu tzv. Annuniantu. Ide o znázornenie Márie pri zvestovaní. Ikonografickými atribútmi zvyknú byť otvorená kniha v ruke Márie, jej ľahko nachýlená hlava a ľalia vo váze. Všetko to vidíme prítomné aj na obraze Antonia Veneziana. Nie je to však všetko. Mária si druhou rukou hladí svoje lono, ktoré jasne ukazuje, že je v požehnanom stave a je už ozaj len na okamih od momentu, kedy na svet privedie svoje dieťa. Nachádza sa tu aj druhá ľalia, ktorá symbolizuje čistotu a panenstvo. Vzniká tak spojenie dvoch motívov: zvestovania a materstva. Dalo by sa povedať, že tu máme obsiahnutý celý Advent a stojíme na prahu Vianoc. Dve ľalie odkazujú na neporušené panenstvo pri počatí aj pôrode. Panna Mária je v nezvyčajnej

polohe. Sedí na zemi. Symbolizuje to, že nie je vo svojom vlastnom dome, ale putuje. Našla si niekde útočisko, hoc len na krátku chvíľku, aby si mohla odpočinúť. Pri odeve Bohorodičky autor síce zachoval modrú a červenú, známu už z ikonografického kánonu, no šaty nezodpovedajú odevu žien blízkeho východu z prelomu letopočtov. Sú to naopak typické šaty meštianskej ženy renesančného Talianska. Každý človek si tak pri pohľade na tento obraz mohol povedať, že tú ženu odniekiaľ pozná, že je taká obyčajná, taká istá, ako on.

Práve toto všetko je pre mňa osobne tak fascinujúce. Všetko, čo sa spája s príchodom Ježiša Krista na tento svet je také ľudské. Mária sa nám ľuďom stáva blízkou. Ježiš Kristus sa nám ľuďom stáva blízkym. Stáva sa jedným z nás. Čo viac, začína ako bezbranné dieťa, najprv ukryté v lone svojej Matky, a potom ako nemohúce novonarodeniatko. Napriek tomu vždy bol, je a bude Spasiteľom sveta, Vykupiteľom človeka.

Samozrejme, všade kde sa dejú veľké Božie veci, mieša svoje prsty aj Diabol. Musím povedať, že Boh podstúpil veľké riziko, keď sa rozhodol prijať ľudskú prirodzenosť. Mnohí ho považovali a dodnes považujú za obyčajného človeka. Určite si spomínate na scénu, keď sa Ježiš počas svojho verejného účinkovania prvý raz objavuje v Nazarete. Evanjelista Matúš zapisuje reakcie miestnych slovami: „*Vari to nie je tesárov syn? Nevola sa jeho matka Mária a jeho bratia Jakub a Jozef, Šimon a Júda? A nie sú u nás všetky*

jeho sestry? Skadeže má toto všetko?“ Nemohol vtedy nič spraviť. Nie preto, žeby prestal byť všemohúcim Bohom, ale preto, že tvrdé boli srdcia a mysle obyvateľov Nazareta. Povrávali si medzi sebou, že už ho dobre poznajú, že veľa môžu toho o ňom povedať a pochybujú, žeby im niečo nové zvestoval, žeby sa niečo mohlo zmeniť. Aj nám môže Ježiš zovšednieť. Aj naše mysle môžu upadnúť do stereotypov, zvykov a rutiny. Obzvlášť na nás môže číhať toto nebezpečenstvo počas Vianoc. Veď dobre poznáme ten príbeh, máme doma Betlehem a poznáme napamäť aj mnohé koledy. Aj my sa môžeme zmocniť Boha a nedovoliť mu v našom živote nič spraviť. A on aj napriek tejto možnosti dnes opäť riskuje a rodí sa ako človek. O akej veľkej láske Boha k človeku to svedčí? O akej dôvere? Akú silu, aký potenciál, Pane, vo mne vidíš?

Nedovoľme, aby nám sviatky Božieho narodenia zovšedneli. Veľmi sa teším na tohtoročné Vianoce. Nemusíme si počas nich iba pripomínať o udalosti, ktoré sa udiali pred dvetisíc rokmi. Celé to tajomstvo Vianoc sa môže sprítomniť. Ježiš Kristus sa môže opäť narodiť v našich domovoch, v našich rodinách, spoločenstvách. Môže nám nanovo ukázať, že je Kráľom pokoja, Cestou, Láskou a Pravdou, že je Uzdravovateľom vzťahov. Nech sa tak stane! To vám zo srdca všetkým želám v mene svojom, svojich spolubratov, zamestnancov a spolupracovníkov našej národnej mariánskej svätyně.

P. Ondrej Kentoš OSPPE,
rektor baziliky

Pút' za kňazov 22. október

Národná púť k Sedembolestnej Panne Márii každoročne symbolicky odštartuje od 15. septembra do 24. októbra 40 - dňovú reťaz pôstu a modlitieb za kňazov. Ide o ušľachtilú duchovnú iniciatívu Hnutia modlitby za kňazov (MZK). Posledná sobota v tomto období patrila pútnikom, ktorí putovali do baziliky na Púť za kňazov. Organizátormi púte boli Hnutie modlitby za kňazov a komunita otcov pavlínov v Šaštíne.

Prítomní veriaci mali v tomto roku na púti vzácnu príležitosť uctiť si relikviu svätej Filomény pred oltárom nášho Pána. Tento vzácny dar nám priniesol kňaz a cirkevný historik HEDr. Luboslav Hromják, ktorý už niekoľko rokov vedie slovenské Arcibiskupstvo sv. Filomény so sídlom v Spišskom Podhradí a je i vymenovaným delegátom šírenia úcty k sv. Filoméne pre Českú republiku. Z jeho príhovoru sa pútnici mali možnosť veľa dozvedieť o tejto svätici, ktorá žila pred viac než 1500 rokmi. Napriek tomu nám sv. Filoména, ktorú uctievali i svätci ako napríklad Ján Nepomucký alebo Ján Mária Vianney, má čo povedať aj v dnešnej dobe. Podľa slov otca Luboslava je to svätica i proti vlažnosti a úpadku vo viere, čo aktuálne Slovensko veľmi potrebuje.

Súčasťou bohatého duchovného programu púte bola krížová cesta za kňazov s meditáciami zo života svätej Filomény.

K verejnej úcte bola počas slávnostnej svätej omše prinesená tiež relikvia svätého Jána Pavla II., nakoľko v tento deň sme slávili jeho liturgickú spomienku.

Hlavným celebrantom svätej omše bol Mons. Peter Beňo, nitriansky pomocný biskup. Hneď v úvode svojho príhovoru začal slovami: *„Dnes sme sa tu zišli ako pútnici, ktorých zjednocuje starostlivosť o kňazov a kňazské povolania. Žiada sa mi na začiatku zvelebovať Pána za dar sviatostného kňazstva. Za to, že máme medzi sebou vysvätených Božích služobníkov, aby sa aj cez sviatosť mohol Kristus dotýkať našich srdc.“*

V ďalšej časti homílie nabádal otec Peter kresťanov k väčšej všímavosti voči svojim kňazom, aby sa nebáli úprimne opýtať, čo napríklad ich pán farár potrebuje, s čím môžu pomôcť. Na záver homílie povzbudil najmä mladých ľudí, aby boli vnímaví a vedeli

identifikovať Božie volanie, aby nám neubúdalo z kňazských a rehoľných povolaní.

Program púte pokračoval i v poobedných hodinách modlitbami za kňazov, prednáškou otca Ľuboslava, svedectvami s hudobnými vstupmi kapely MZK band.

Pútnici mali možnosť dostať pomazanie vzácnym olejom sv. Filomény z rúk otca Ľuboslava Hromjaka.

Počas celej púte bola v kaplnke vystavená Sviatosť oltárna k poklone s úmyslom za posvätenie kňazov.

Kto je svätá Filoména?

Svätá Filoména, grécka princezná, žila v 3. storočí a bola dcérou vládcu malého štátu v Grécku. Jej rodičia dlho nemohli mať deti, až po tajnom prijatí kresťanskej viery sa im narodila dcéra. Dali jej meno Lumena, čo znamená svetlo viery. V jedenástich rokoch prijala rozhodnutie, že sa nevydá a bude zasvätená Ježišovi Kris-

Mons. Peter Beňo

tovi. Keď mala Filoména 13 rokov stretla sa s cisárom Diokleciánom a ten, keď uvidel jej krásu, chcel si ju vziať za manželku.

Keď ho odmietla, dal ju uväzniť, kde sa jej zjavila Panna Mária a vyliečila jej rany po krutom bičovaní. Potom bola priviazaná ku kotve a hodaná do Tiberu, ale anjeli jej odviazali kotvu a bola zachránená. Dioklecián to pripisoval jej čarodejníckym schopnostiam a nechal ju vláčiť ulicami Ríma priviazanú k vozu a bola zase uväznená. Opäť bola v spánku zázračne vyliečená z rán. Vo veľkom hneve prikázal cisár lukostrelcom, aby ju šípmi konečne usmrtili. Šípy však nabrali opačný smer a usmrtili tých, ktorí ich vystrelili. Nakoniec dal cisár Filoméne sťaf hlavu. Tak bola Filoména konečne oslobodená od svojho pozemského utrpenia a mohla sa stretnúť so svojim milovaným Ježišom.

Nájdenie hrobu

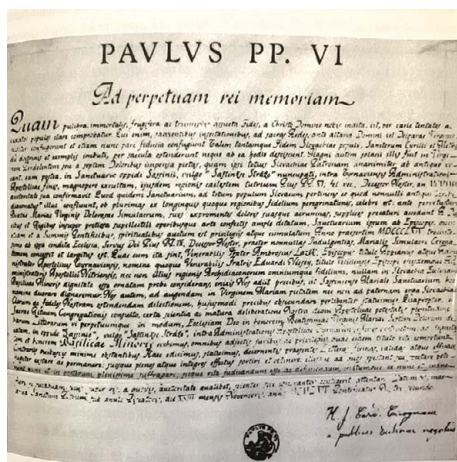
Počas prieskumu pohrebísk v Priscilliných katakombách v Ríme bol 25. mája 1802 objavený a otvorený hrob mladej dievčiny vo veku 12-13 rokov s menom Filoména. Toto meno sa našlo na hlinenej doske, ktorou bol hrob uzavretý. Presný nápis znie: Pax tecum Filumena (Pokoj s tebou, Filoména). Relikvie neskôr preniesli do kostola v Mungane pri Neapole.

Plnomocné odpustky

Dňa 23. novembra si veriaci pripomenuli 58. výročie vyhlásenie šaštínskeho chrámu za baziliku minor. Počas tohto dňa mohli za obvyklých podmienok veriaci získať plnomocné odpustky.

V šaštínskej Obecnej kronike III, sa dočítame, že na podnet biskupov Dr. Ambróza Lazíka z Trnavy a Dr. Eduarda Nécseya z Nitry pápež Pavol VI. (vyhlásený za svätého v roku 1918) dekrétom 23. novembra v roku 1664 povýšil chrám Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne ako prvý na Slovensku do hodnosti – Basilica Minor (poz. minor – menšia). Pápežský dekrét slávnostne prečítal 27. decembra trnavský biskup Ambróz Lazík, aby sa veriaci uprostred ateistickej neslobody dozvedeli o tejto mimoriadnej udalosti, nestrácali vieru a nádej.

Pápežský dekrét o povýšení chrámu na baziliku minor

Prvé soboty

Prinášame niektoré myšlienky z homílií Prvých sobôt v mesiacoch november a december. Svätá omša začala o 16.00 hod. modlitbou posvätného ruženca pred vystavenou Oltárnou sviatosťou.

Hlavným celebrantom svätej omše prvej novembrovej soboty bol Mons. Peter Šimko, generálny vikár Trnavskej arcidiecézy. Vo svojom prihovore upriamil pozornosť na úprimné prežívanie kresťanstva, aby sa veriaci nestali farizejmi dnešných čias, ktorí by sa sústredili len na vonkajšie náboženské prežívanie, povrchný kresťanský život. Začína to v rodinách, kedy v zovretí materiálneho zabezpečenia nemáme čas na manžela, na deti, na seba, na Boha. Zanedbávame vzťahy, ktoré chladnú aj náboženský život upadá. Otec Peter nadväzuje slovami ako z tejto situácie vyviaznúť: „*Pre nás kresťanov je číslo jeden vzťah k Ježišovi.*“ Kazateľ pokračuje, že ak tento vzťah nezanedbávame a úprimne žijeme, tak aj ostatné vzťahy budú fungovať ako majú. V opačnom prípade začneme „vlažné“ vzťahy niečím nahrádzať tak, ako to robili farizeji.

Na záver homílie otec Peter povzbudil veriacich ubezpečením, že Pán Boh nás má rád, pán Boh nás vedie, aj keď musíme všeličím v živote prejsť, všeličo skúsiť i pretrpieť. On nás neopustí, ak neopustíme Jeho. Duchovný otec končí prihovor slovami ukazujúc na oltár: „*Tu, pri svätej omši sa spája nebo so zemou, sme tu veľmi blízko láske, lebo Boh je láska, nechajme sa tou láskou chytiť.*“

Mons. Peter Šimko (uprostred)

V adventnom období sme si v homílii prvej decembrovej soboty vypočuli slová otca biskupa Mons. Petra Beňa. V úvode homílie veriacim ozrejmil dve časti adventu. Prvá časť, podľa jeho slov, orientuje našu pozornosť na druhý Kristov príchod a druhá je bezprostrednou prípravou na sviatky Narodenia Pána. Tento príchod spojil Pán s prísľubom veľkej žatvy, zbierania úrody po zasievaní Božieho slova, ktorá potrebuje aj robotníkov. Slovami kazateľa: „*Boh si vždy vyberal istých ľudí, aby s ním bezprostrednejšie spolupracovali na jeho spásnom pláne.*“ Poznáme veľa veľkých mužov, prorokov, nositeľov veľkých mien zo Starého zákona, ale tiež v Novom zákone, kedy Ježiš povolal apoštolov. Nesmieme však zabúdať, podľa otca Petra, keď povedal: „*Okrem osobitne vyvolených ľudí na tejto žatve má účasť aj každý kresťan na základe všeobecného kňazstva, ktoré dostávame vo sviatosti krstu.*“ Všetci sme teda spoluzodpovední za rast Božieho kráľovstva.

V ďalšej časti príhovoru otec biskup poukázal na mimoriadnu dôležitosť kňazského a rehoľného povolania, na ustanovenie sviatostného kňazstva do ktorého Pán Ježiš pozýva, na moc a silu modlitby, ktorá vyprosuje povolanie a tiež napomáha zotrvať v povolaní. Vyzdvihol najmä modlitbu spojenú s obetou a utrpením, no podľa slov otca Petra: *„V centre všetkých týchto modlitbových iniciatív by mala byť Eucharistia..., preto Vás chcem povzbudiť, aby ste vo svojich farnostiach spolu so svojimi kňazmi adorovali.“*

Na záver homílie vyzval duchovný otec veriacich k aktivite, keď pripomenul slová pápeža Benedikta: *„Radosť evanjelia, ktorá nás otvára na stretnutie s Bohom a s bratmi, nemôže čakať na našu lenivosť a pomalosť. Nedotkne sa nás, ak zostaneme za oknom s ospravedlnením, že stále čakáme na vhodný čas, ani sa neuskutoční cez nás, ak dnes neprijmeme samotné riziko voľby. Povolanie sa uskutočňuje dnes!“*

Otec biskup Peter Beňo počas homílie

Advent pri Sedembolestnej

Záujemcovia o kvalitné strávenie nedeľného popoludnia boli pozvaní otcami pavlínmi 4.12. na príjemné posedenie do divadelnej sály kláštora na Advent pri Sedembolestnej.

Sviatočnú atmosféru kultúrno-duchovného programu umocnila hudba a piesne v podaní speváckeho zboru Sedmohlások, pod vedením manželov Žákovcov zo Šaštína. Na stretnutí rezonovala téma minuloročnej návštevy pápeža Františka „S Máriou a Jozefom na ceste za Ježišom“ prepojená do medziludských vzťahov. Podujatie moderoval páter Juraj a predstavil hosta, predsedu Slovenského paralympijského výboru a úspešného paralympijského športovca Jána Riapoša. S poslucháčmi sa podelil o svoj životný príbeh, ktorý viedol i „trnistou“ cestou cez jeho telesné postihnutie od autonehody, ktoré ho pripútalo na invalidný vozík. Jeho viera postupne dozrievala a dnes je to muž, ktorý inšpiruje, posúva k odvahe, k pokore, k intímnemu vzťahu k Bohu.

Spoločenskú akciu, ktorá podčiarkla spolupatričnosť farskej rodiny ukončila modlitba.

Krátke zamyslenia počas vianočných sviatkov

Milí čitatelia, prinášame Vám krátke zamyslenia na sviatky vianočného obdobia od otcov pavlínov. Možno sa stanú inšpirujúcimi chvíľami počas sviatočných dní.

Narodenie Pána Ježiša

Kedy sa Pán Ježiš narodil?

Evanjelista Lukáš podáva presný údaj – Pán Ježiš sa narodil za vlády cisára Augusta, v čase, keď sa konal súpis ľudu na celom svete (Porov. Lk 2,1). Pán Ježiš sa narodil vo chvíli, keď sa jeho rodičia nachádzali ďaleko od domova. Boli na ceste. Určite mali zámer čo najskôr si splniť občiansku povinnosť a vrátiť sa domov.

Súpis obyvateľstva nebol židovskou, ale rímskou iniciatívou, rodičia Pána Ježiša mohli teda namietat a povedať si, že nebudú počúvať rozkazy cisára a nebudú sa v deviatom mesiaci tehotenstva vyberať na cestu.

Pán Ježiš sa teda narodil v čase, keď to jeho rodičov možno prekvapilo. Boh si vybral čas, ktorý sa z ľudského pohľadu nemusel zdať najvhodnejší. Možno si aj my niekedy vravíme, že ešte nie je čas na to, aby som sa obrátil, aby som sa modlil a aby som budoval vzťah s Bohom. Možno si vravíme, že momentálne sa musím venovať iným, zdanlivo dôležitejším veciam. Ale Boh prichádza vlastne vtedy, keď to nečakáme.

Možno si vravíme, že tieto Vianoce sú z rôznych dôvodov horšie než tie predošlé. Ale verím, že aj v tomto čase sa môže udiat úžasná vec – Boh môže vstúpiť do môjho života. Chce vstúpiť do toho, čo momentálne prežívam. Túto súčasnosť chce Boh naplniť svo-

jou prítomnosťou. Možno budú naše Vianoce chudobnejšie, než tie predošlé, ale verím, že sa môžu stať bohatými, ak sa rozhodneme otvoriť naše srdcia Kristovi.

Páter Juraj

Svätá rodina

Vianoce sú sviatkom rodiny, pretože sú sviatkami lásky. Pápež František účastníkom Svetového stretnutia rodín zdôraznil: „*Nikdy nezabudnite, že rodina je tým prvým miestom, kde sa učíme milovať.*“ Ďalej pripomenul každodenný rodinný život, v ktorom je odvážne a nevyhnutné vydávať svedectvo lásky. Nevyužívať slobodu pre seba samých, ale milovať ľudí, ktorých nám Boh postavil po boku. Taká je vlastne Svätá rodina, ktorú tvoria Ježiš, Mária a Jozef. Oni sa navzájom milujú nekonečnou, Božskou láskou, ktorá pretvára svet k lepšiemu. Svet dnes potrebuje lásku, ktorú človek dáva druhému a nie ju iba prijíma. Láska, ktorou Boh miluje nás ľudí sa naplno prejavila v jednorode-
nom Božom Synovi, Ježišovi Kristovi. On sa za nás obetoval, dal nám seba samého, prejavil nám svoju Božskú Lásku. Žime v našich rodinách s tým vedomím, že Boh požehnáva rodiny. Boh nás nekonečne miluje a do srdca Svätej rodiny vlieva svoju Lásku v Božom dieťati narodenom v Betleheme. Nech je Svätá rodina povzbudením pre Vás i pre Vaše rodiny v prežívaní tohtoročných vianočných sviatkov v láske a pokoji.

Páter Martin

Slávnosť Panny Márie Bohorodičky

Evanjelium na slávnosť Panny Márie Bohorodičky nám ponúka pohľad na ponáhľajúcich sa pastierov, ktorí nachádzajú Máriu, Jozefa a dieťa uložené v jaslach. Po radostnom zvestovaní poslov z neba sa vydávajú na cestu. Táto ich poslušnosť Božiemu pozvaniu priniesla hojné ovocie v životoch mnohých ľudí. Pastieri, ktorí boli doposiaľ iba jednoduchými mužmi uzavretými vo svojom vlastnom svete, mnohokrát ľahostajní na otázku Boha sa nájdením Ježiša Krista menia na ohlasovateľov Spasiteľovho narodenia. Už sa viac nemôžu tváriť, že Boh nie je pre ich život dôležitý. Z celého srdca ho oslavujú a chvália.

A tí „všetci“, ktorých evanjelium spomína? Po stretnutí s pastiermi odchádzajú s vedomím, že Boh nezabudol na Izrael, že chlapček sa nám narodil, daný je nám Syn, že isto sa približuje Božie kráľovstvo.

Rovnako aj Mária si môže byť po tomto svedectve pastierov istá, že je opäť plnšia Boha, aj napriek tomu, že práve porodila Božieho syna. Vie, že je opäť bohatšia o Božie slovo, ktoré túži strážiť vo svojom srdci.

Nie je to úžasné? Toľko zmien v životoch mnohých ľudí len na základe poslušnosti. Pane, prosíme ťa o milosť, aby sme aj my dokázali byť vo svojom živote poslušní tvojmu slovu. Dúfame, že s tvojou pomocou sa aj z nás stanú učeníci schopní vydávať svedectvo, ktoré mnohých privedie k oslave a chvále teba, nášho Stvoriteľa a Spasiteľa.

Páter Ondrej

„Sviatok svätých spáčov“

Bolo jedno krásne ráno, teda nie až tak krásne, lebo ma strhol zo spánku ostrý vesmírny zvuk a donútil ma rozlepiť oči. Keď sa to stalo, prišlo veľmi rýchle vytriezvenie zo sna. Zistil som, že na mobile, ktorý som našmátral pravou rukou, je zobrazený čas: 6.57 h. V momente som si uvedomil, že za 3 minúty mám sv. omšu. Fúúú, dosť problém, ale ako hovorí jeden môj dobrý kamoš: Boh asi zastavil pre teba čas. Asi áno, lebo po tomto prebudení nastala brutálne rýchla mobilizácia, ktorá ma doviedla k tomu, že som sa umyl, obliekol, navoňal, pomodlil (teda bleskovo, priznám sa), prebehol z horného poschodia do sakristie, obliekol sa do alby, ornátu a začal slúžiť sv. omšu o 7.11 h. Pár sekúnd som meškal, ale v podstate som to stihol (na moje pomery aj tak dosť dobré...). Boh nezabudol na spáča, ktorým som ja, ale ma zobudil, či prebudil zo sna. Boh nezabúda na nás, lebo nám dáva Vianoce, nezabúda na spáčov, zaspátých v láske, vôli, viere, dôvere, úprimnosti, nádeji, ale posielala spiace dieťaťko, ktoré jediné je schopné nás prebudiť, pretože nás nesúdi, ale miluje. A tak sa čas Božieho narodenia stáva nádejou pre všetkých zaspátých, svätým sviatkom hriechnych spáčov.

Páter Michal

VEDELI STE?

Mária Terézia a Šaštín

V minulosti významnú rolu v súvislosti s udržiavaním chrámov zohrávali patróni, ktorí ich mali zabezpečiť dostatočnými finančnými prostriedkami. Zvyčajne patrónmi bývali zemepáni. V čase vyhlásenia sochy Sedembolestnej za milostivú bol majiteľom panstva a patrónom farnosti Jozef Cobor. Avšak zadlžené majetky boli najskôr v zálohe a krátko po svadbe s arcivojvodkyňou Máriou Teréziou ich postupne skupoval jej manžel František Štefan Lotrinský.

Celý proces sa završil až v roku 1749. Mária Terézia si k Šaštínu vytvorila blízky vzťah. Bolo to cirkvou novo uznané pútnické miesto a slávnostné polozenie základného kameňa nového chrámu sa udialo práve v roku 1736, keď sa jej manžel stal majiteľom Šaštína. Prakticky tak od samého začiatku mohli ovplyvňovať jeho výstavbu a rozvoj.

Podľa dostupných informácií Mária Terézia spolu so svojím manželom po prvý raz prišla k Sedembolestnej na sviatok Narodenia Panny Márie 8. septembra 1740 počas ich pobytu na Holíčskom zámku. Zhruba o 6 týždňov neskôr zomrel jej otec Karol III. a ona sa stala panovníčkou. O rok neskôr, 2. septembra 1741, v čase keď už ako korunovaná uhorská kráľovná musela bojovať o svoje rakúske dedičstvo, prosila o príhovor Sedembolestnú. Po skončení vojny v roku 1746 navšte-

Cisárovná Mária Terézia

vovala Šaštín pravidelne každé dva roky počas augusta alebo septembra, v období, keď sa spolu s rodinou zdržiavala na Holíčskom zámku. Viackrát pútnický chrám navštívil i jej manžel František Lotrinský. V roku 1746 prišla panovníčka z Viedne na návštevu Šaštína a venovala kláštoru 200 zlatých. Rovnako jej manžel cisár František Š. Lotrinský daroval 1000 zlatých, ktoré sa mali použiť na strechu rozostavaného chrámu. V roku 1760 František Lotrinský navštívil Šaštín dokonca dvakrát, pri druhej návšteve v sprievode svojej sestry Anny Šarloty a viedenského arcibiskupa Krištofa Antona Migazziho. Zároveň kláštoru rozšíril záhradu a venoval mu i lúku pred kostolom, aby si na nej mohli odýchnuť prichádzajúci pútnici.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Autor článku:

Mgr. ThLic. Martin Hoferka, Th.D.

Roky po zrušení rádu Pavlínov

V Šaštíne bez otcov pavlínov po roku 1786 nastali ťažké časy najmä pre pútnikov. Od jari do polovice jesene prichádzali do chrámu stovky púti z celej strednej Európy a bolo treba duchovne sa postarať o pútnikov.

V štyridsiatych rokoch 18. storočia sa počet pútnikov odhaduje na osemdesiat tisíc ročne, pričom tam stála ešte len trojhranná kaplnka. Právom možno predpokladať, že počet pútnikov sa zvyšoval najmä počas francúzskej revolúcie a napoleonských vojen.

Na púte a pútnikov muselo zdrvúť čo pôsobil aj spisovanie predmetov a darov, ktoré ľudia prinášali ako prejav vďaky za vyslyšania a ich odovzdávanie do Náboženskej základiny. Kde bola záruka, že sa neobohatia práve tí, čo spisovali? Veľmi háklivý problém sa otvoril v Šaštíne, keď ta v roku 1786 prišiel sám Jozef II. Neprišiel vzdať úctu Panne Márii ako pred rokmi, keď prichádzal s rodičmi, chcel dať zručiť trojhrannú kaplnku, v ktorej bola milostivá socha pred postavením chrámu. Vraj množstvo sviečok môže zapríčiniť požiar, od ktorého zhorí aj kostol. Veriaci sa však postavili proti tomu a až keď ho presvedčili, že trojhranná kaplnka nie je z dreva – ako ho ktosi informoval – od svojho plánu upustil.

Chrám Sedembolestnej a byty pre

Slovenský kardinál Alexander Rudnay

dekana a štyroch kaplánov v bývalom kláštore ako prvý od pavlínov prebral dekan Jakub Schneider. V Šaštíne však zostal iba dva roky. Po ňom sa dekanom stal Jozef Červený (1788-1807). Počas jeho pôsobenia vykonal v Šaštíne kanonickú vizitáciu ostrihomský kardinál Jozef Batáňi. Ďalšími diecéznymi duchovnými boli: Ján Sekáč (1807-1819), Dismas Beňacky (1819-1825). Počas jeho pôsobenia v roku 1825 vykonal kanonickú vizitáciu kardinál Alexander Rudnay, známy svojim slovenským národným cítením. Počas pôsobenia Ignáca Bočkaja (1825-1859) sa konali v Šaštíne ľudové misie, ktoré zaviedol ostrihomský arcibiskup Ján Scitovský a v roku 1851 sa v Šaštíne opäť konala kanonická vizitácia. Jeho nástupca bol Štefan Hrebíček (1859 - 1866).

*(pokračovanie v budúcom čísle,
zdroj: Ernest Macák: Naša Sedembolestná
Matka, rok vydania 2004)*

Chcete podporiť Národnú svätýňu?

Jednorazovo

1. **Modlitbou** – aby bol každý pútnik, ktorý do Šaštína smeruje, zahnutý milosťami a silou do ďalších dní.
2. **Dobrovoľníckou pomocou** – ak chcete ponúknuť svoje sily a čas, budeme vám vďační. Celá organizácia si vyžaduje mnoho šikovných rúk. V prípade záujmu sa ohláste na pute@bazilika.sk
3. **Príspevkom** – váš príspevok môžete zaslať na naše číslo účtu: IBAN – SK380200000002957403454 (€) alebo nám napíšte a pošleme vám poštové poukážky.

Pravidelne

1. **Modlitbou** – pravidelná modlitba je tiež veľmi dôležitá.
2. **Dobrovoľníckou pomocou** – ponúknite svoju pomoc počas roka.
3. **Príhláste sa medzi Priateľov Národnej svätyně** – pomôžete pravidelným finančným príspevkom rozvíjať NÁRODNÉ PÚTNICKÉ MIESTO.

Výhody Priateľov Národnej svätyně

Bulletin Národnej svätyně domov do schránky.
Vždy v nedeľu o 10.30 hodine svätá omša obetovaná
za dobrodincov a Priateľov Národnej svätyně. **Ďakujeme Vám!**
Zaregistrovať sa môžete:
Telefonicke +421 903 160 904, +421 34 654 21 11
(V pracovné dni od 8.00 do 14.00 hodiny)
Cez internetový formulár bazilika.sk/podportenas/priatelja

Bulletin Bazilika Sedembolestnej vydáva:

Rímskokatolícka Cirkev, Farnosť Šaštín-Stráže
Kláštorné námestie 1295, 908 41 Šaštín-Stráže

E-mail: pute@bazilika.sk

Naše web stránky: www.bazilika.sk

a www.facebook.com/BazilikaSedembolestnej

Internetové vysielanie: na kanáli YouTube
s názvom Štúdio 7bolestná

Putujte domov k Matke 2023

FEBRUÁR

17.-19.2. – Púť zalúbených

APRÍL

15.4. – Púť mužov

MÁJ

13.5. – Púť miništrantov

14.5. – Púť matiek

20.5. – Púť hasičov

28.5. – Turíčna púť

29.5. – Púť seniorov a chorých

JÚN

17.6. – Púť gréckokatolíkov
Bratislavskej eparchie

24.6. – Púť motorkárov

Prvá sobota v mesiaci

Svätá omša sa začína o 16.00
hod. – modlitba sv. ruženca, na-
sleduje sv. omša.

Rozpis v roku: 7.1., 4.2., 4.3., 1.4.,
6.5., 3.6., 1.7., 5.8., 2.9., 7.10.

Večery hnutia MZK

(modlitby za kňazov)

Vždy druhý piatok v mesiaci pre
všetkých, ktorí sa chcú modliť
za kňazov. Začiatok o 18.00 hod.
– sv. omša, ďalej podľa
pripraveného programu.

Chlapské večery

Vždy tretí piatok v mesiaci
(okrem letných prázdnin),
určené pre mužov. Začiatok
o 19.30 hod. – sv. omša, ďalej
podľa pripraveného programu.

Zmena programu vyhradená!

